

Monsieur Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 28. November 2024

Här Präsident,

sou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend an un d'Ministesche fir Gläichstellung an Diversitéit weiderzeleeden.

Aus engem rezente Rapport, dee vun der WHO/Europa an der HBSC-Etüd publizéiert gouf, geet ervir, dass international ëmmer méi Kanner a Jonker engem wuessende schouleschen Drock ausgesat sinn a gläichzäiteg eng manner héich Ënnerstëtzung duerch hier Famillen erliewen. Zousätzlech weist de Bericht drop hin, dass däitlech Ënnerscheeder tëscht de Geschlechter ze verzechnen sinn a Meedercher an der Moyenne méi schlecht Wäerter opweisen, wann et em d'Erliewe vun Drock an Ënnerstëtzung geet.

Wann een sech konkret d'Zuele fir Lëtzebuerg ukuckt, gesäit een, dass d'Zuel vun de Meedercher am Alter vu 16 Joer, déi uginn, ënnert engem héije schouleschen Drock ze stoen, vu 54% am Joer 2018 op 64% am Joer 2022 erop gaangen ass. Bei de Meedercher vun 13 Joer klëmmt de Prozentsaz vun 42% op 53% an och bei de Primärschoulschülerinne vun 11 Joer gëtt et eng Hausse vun 20% op 25% tëscht 2018 an 2022. Bei de Jonge gëtt an der Moyenne och e wuessenden Drock dokumentéiert, mee d'Wäerter bleiwen insgesamt ënnert deene vun de Meedercher.

Besounesch bedenklech sinn dës Resultater, well gläichzäiteg eng Baisse vum gefillte soziale Réckhalt bei de Kanner a Jonken ze verzechnen ass. D'WHO schwätzt hei vun enger "Krise schwindender Unterstützung", well ëmmer méi Kanner uginn, dass et hinnen u Réckhalt duerch hier Famill oder Klassekomerode feelt.

An deem Kontext wéilte mir de Ministere folgend Froe stellen:

- Huet d'Regierung Kenntnis geholl vum rezente Bericht vun der WHO/Europa an der HBSC-Etüd?
- Wéi erkläert sech d'Regierung d'Verslechterung vun de Wäerter vun de Kanner a Jonken zu Lëtzebuerg an am Ausland?
- Wéi eng Mesurë wëll d'Regierung ergräifen, fir d'Wuelbefanne vun de Kanner a Jonken an deene vun der Etüd analyséierte Beräicher ze verbessern?

- Awéifern plangt d'Regierung d'Ënnerscheeder tëscht de Geschlechter, déi sech bei der Analyse gewisen hunn, bei der Ëmsetzung vun de Mesuren ze consideréieren?

Mat déiwem Respekt,

Francine Closener
Deputéiert

Ben Polidori
Deputéierten

Gemeinsam Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend, Claude Meisch, an der Ministesch fir Gläichstellung an Diversitéit, Yuriko Backes, op d'parlamentaresch Fro Nr. 1598 vun den honorabelen Deputéierte Ben Polidori a Francine Cloesener

Ad 1)

D'Regierung huet Kenntnis vun de Resultater vun der leschter HBSC-Etude, déi 2022 an de Grondschoulen a Lycéeeën duerchgefouert gouf. D'Etude gouf an Optrag gi vum Educatiounsministère, an Zesummenaarbecht mam Gesondheetsministère an der Uni Lëtzebuerg. En interministerielle Comité de pilotage trëfft sech reegelméisseg, fir de Suivi vun der Ëmsetzung vun den HBSC-Etuden ze maachen, déi wëssenschaftlech Demarche festzeleeën an d'Resultater ze evaluéieren.

D'HBSC-Etude ass ee vun de wichtegsten Instrumenter vum Educatiounsministère, fir d'Wuelbefanne vun de Schüler an hiert Gesondheetsverhalen ze suivéieren. De reegelméisseg Monitoring an d'Analys vun de Resultater erlaabt et, néideg Moosnamen anzeféieren, auszebauen oder unzepassen. D'Zuelen esouwéi och d'Trends déi iwver Jore kënnen ausgemaach ginn, erlaben et souwuel an der Preventioun, wéi och an der Ënnerstëtzung vun de Schüler unzesetzen, d'Wuelbefannen an der Schoul ze stäerken an d'Léierëmfeld esou unzepassen, datt d'Schüler hiert schoulescht a perséinlecht Potenzial beschtméiglech entfale kënnen.

Laut der HBSC-Etude 2022 ass d'Zuel vun de Meedercher am Alter vun 11 bis 18 Joer, déi uginn, ënnert schouleschem Drock ze stoen, vun 48 % am Joer 2018 op 55 % am Joer 2022 eropgaangen. Am Verglach hunn 33 % vu de Jongen uginn, ënnert schouleschem Drock ze stoen, dëst souwuel 2018 wéi och 2022. Den Zouwuess ass also bei de Meedercher feststellen a méi spezifesch bei de Meedercher am Alter vun 13 bis 14 Joer, wou eng Erhéijung vu 46 % am Joer 2018 op 56 % am Joer 2022 ze gesinn ass. An der Moyenne läit den Duerchschnëtt an anere Länner am Joer 2022 bei 62 % bei de Meedercher a bei 43 % bei de Jongen am Alter vu 15 Joer. Am internationale Vergläich kann een deemno soen, datt d'Schüler zu Lëtzebuerg manner héije schouleschen Drock empfanne wéi an den anere Länner.

D'Zuelen vu der HBSC-Etude 2022 weisen och, datt de Prozentsaz vu Jonken am Alter vun 11 bis 18 Joer, déi sech ënnerstëtzt fillen duerch aner Matschüler, vu 64 % am Joer 2018 op 57 % am Joer 2022 zeréckgaangen ass. Dëse Phenomeen ass visibel fir béid Geschlechter, ass awer besonnesch markant bei de Meedercher. Den HBSC-Duerchschnëtt läit 2022 bei 47 % bei de Meedercher a bei 59 % bei de Jongen am Alter vu 15 Joer. D'Zuele vu Lëtzebuerg leien also och hei am internationalen Duerchschnëtt.

Ad 2)

D'HBSC-Etude ass en Instrument, fir quantitativ Donnéeën ze erhiewen, a gött keng qualitativ a wëssenschaftlech Analys iwver d'Ursaache vun dësen Evolutiounen. Dëst ass net den Objet vun der Etude.

Et gëtt generell net eng eenzeg Erklärung fir d'Verschlechterung vun de Resultater a Bezuch op d'Empfanne vu schouleschem Drock, déi empfonnten Ënnerstëtzung vu Matschüler an d'Wuelbefannen am Allgemengen. An der Wëssenschaft gëtt driwwer spekuléiert, wéi eng gesellschaftlech Facteuren hei eng Roll spillen. Si si multifaktoriell a sinn de Moment nach net all bekannt.

Laut den internationalen an nationale Studien iwwer d'Wuelbefannen, ënner anerem den HBSC-Rapporten, kéint d'Ënnerbriechung vum Schoulalldag während der COVID-19-Pandemie eng Roll spille mam domat verbonnene soziale Réckzuch.

E problematescht Notzungsverhale vu soziale Medien, wourënner d'Meedercher verhältnisméisseg méi leide wéi d'Jongen, spillt och eng Roll am Stressempfannen. Eng problematesch Notzung vu soziale Medien ass verbonne mat enger Baisse vum mentalen, sozialen a schoulesche Wuelbefannen.

Och sozio-ekonomesch a politesch Facteure wéi Krich an d'Klimakris féieren zu Zukunftsängscht an hu mat grousser Warscheinlechkeet negativ Auswierkungen op d'Empfanne vu Stress an d'Wuelbefannen am Allgemengen.

Weider Etudë wäerten néideg sinn, fir d'Verständnis vun den Ursachen an de Prozesser ze verdéiwen an esou geziilt Moosnamen ze féerden.

Ad 3)

Generell kann ee soen, datt Moosnamen, déi e positiivt Léierëmfeld an der Schoul schafen, derzou bäidroen, d'Wuelbefannen an der Schoul ze stäerken. Ganzheetlech Usätz bidden déi néideg Struktur am Alldag, déi kënnen hëllefen, Angscht a Stress ze reduzéieren. Et ass eng kohärent a concertéiert Approche vun allen Acteure vun der Schoulgemeinschaft (Schüler, Enseignanten, Direktioun, Elteren), fir d'Léieren, d'Verhalen an d'Wuelbefanne vun de Schüler ze verbesseren. Konkret ass e positiivt Klima erfuerdert, an deem d'Schüler sech sécher, geschat a respektéiert fillen, an deem si sech aktiv a schouleschen a sozialen Aktivitéiten engagéiere kënnen an an deem si e positiivt Selbstwäertgefill entwéckelen an autonom handele kënnen. Dës Approche baut op der Zesummenaarbecht vun allen Acteuren an der Schoul op, déi zesumme schaffen, fir d'Wuelbefanne vun de Schüler ze ënnerstëtzen.

Am Enseignement fondamental leeschten d'Enseignanten, an enker Zesummenaarbecht mam sozio-educative Personal, dat sech ënnert anerem aus Educateur-graduées, Pedagogen a Psychologen zesummesetzt an déi feste Bestanddeel vun der Équipe de soutien des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques (ESEB) vun all Regionaldirektioun sinn, eng global Betreierung vun de Schüler. Dës begrenzt sech net nëmmen op d'Entwécklung vun de fachspezifische Kompetenzen, mee ëmfaasst och d'Förderung vun den transversale Kompetenzen, fir datt d'Schüler esou beschtméiglech fir d'Erausforderunge vum Alldag preparéiert ginn.

Bei den transversale Kompetenze gëtt beispillsweis een Accent op déi relational an affektiv Astellunge geluecht, déi et dem Schüler erlaben, sech iwwert seng alleegelech Erfarungen auszetauschen a seng Bedierfnisser, déi fir säi Wuelbefanne wichteg sinn, gegebenefalls Drëtze matzedeele. Gläichzäiteg léieren d'Kanner am Kader vun den transversale Kompetenzen och, fir hir Matschüler do ze sinn, hinnen nozelauschteren an ze hëllefen an sech als Deel vun enger Communautéit solidaresch ze verhalten. Duerch d'Aktivitéiten, déi an dësem Kontext an der Klass ëmgesat ginn, ginn d'Schüler encouragéiert, sech bei Bedarf un d'Léierpersonal oder dat sozio-educatiivt Personal ze wenden, dat hinne bei enger eegestänneger Bewältegung vun den Hürde vum Alldag hëlleft .

Fir de spezifesche Besoine vun de Schüler kënnen gerecht ze ginn, goufen d'Equipe vun der ESEB an de leschte Jore kontinuierlech ausgebaut. Des Weidere ginn d'Enseignanten duerch den Instituteur spécialisé dans la scolarisation des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques (I-EBS) ënnerstëtzt, deen sech besonnesch op déi Kanner fokusséiert, déi Léierschwieregkeeten hunn oder besonnesch sozio-emotional Bedierfnisser virweisen.

Zousätzlech bitt ënnert anerem den Institut de formation de l'Éducation nationale (IFEN) reegelméisseg Formatiounen zum Sujet vum Bien-être un, déi et den Enseignanten erlaben, sech an deene Beräicher weiderzebilden, déi hinnen, fir hir Klassen a Schüler, opportun erschéngen.

An dësem Zesammenhang ass d'Schoulpersonal am Alldag vun de Schüler ee vun hire wichtegsten Usprichpartner. Dank dem Vertrauen, dat sech während de Schoulstonnen tëscht hinnen entwéckelt, zécken d'Kanner net, sech bei Problemer un d'Léierpersonal ze wenden. D'Schoulpersonal huet ëmmer een oppent Ouer fir d'Bedierfnisser vun de Schüler a verfüügt iwwer déi néideg Kenntnisser, fir hinnen erfollegversprechend Hëllefstellungen ze bidden oder gegebenefalls weidert Fachpersonal erunzezéien.

Och am Lycée gett d'Wuelbefanne vun de Schüler gefërdert duerch Offeren, déi souwuel an der Struktur vun der Schoul selwer verankert sinn, wéi och am schouleschen an ausserschouleche Programm, deen ugebuede gëtt. D'Wuelbefanne vun de Schüler ass d'Viraussetzung fir de schouleschen Erfolleg an de Schüler hir perséinlech a sozial Entwécklung. Et ass de Lycéeën hir Aufgab, deen néidege Kader ze schafen, deen et de Schüler erméiglecht, hiert Potenzial ze entdecken an sech ze entfalten.

Eng demokratesch Schoukkultur ass am Gesetz vun de Lycéeën virgesinn. Si erlaabt et de Schüler, ënner anerem duerch Schülerverriedungen an d'Schülercomitéen, un allen Aspekter vum Schoulalldag deelzehuelen, sief et am Kllassesall oder generell am Liewensëmfeld Schoul. D'Schülerbedeelegung gëtt duerch ronn 200 professionell Erzéier a Pedagoge vun de Services socio-éducatifs (SSE) ënnerstëtzt a begleet.

Des Weidere stinn d'Services psycho-sociaux et d'accompagnement scolaires (SePAS) mat ronn 120 Schoulpsychologen de Schüler, den Elteren, mee och den Enseignanten zur Verfügung, wann et ëm Froe ronderëm d'Wuelbefanne vun de Schüler geet. De SePAS bitt psychologesch a sozial Berodung u fir Schüler, déi ënner Schoulstress leiden, an ënnerstëtzt si beim Opbau vun den néidege Ressourcen, déi hinne kënnen hëllef, fir besser mam Drock ëmzagoen.

Fir e séchert Schoulëmfeld ze schafen, gesäit dat modifizéiert Gesetz vum 30. Juni 2023 iwwert d'Organisatioun vun de Lycéeën och vir, datt an all Schoul een oder méi Délégués à la protection des élèves (DPE) aus dem SePAS oder dem SSE genannt ginn. Den DPE spillt eng zentral Roll bei der Preventioun an dem Schutz vun de Schüler géint all Form vu Mënscherechtsverletzungen. Seng Missiounen betreffen d'Anhale vun de Rechter vun de Schüler, d'Preventioun an d'Hëllef vun Affer a vulnerabele Situatiounen, Diskriminatioun oder Mëssbrauch, sou wéi och d'Informatioun an d'Berodung am Kontext vun engem Signalement, wann d'Wuelbefanne vum Schüler a Gefor ass.

Ad 4)

Aus der Siicht vun der Gläichstellungspolitik muss een drop hiweisen, datt et de Meedercher zwar insgesamt méi schlecht geet wéi de Jongen, mee datt generell gekuckt och d'Jonge virun Erausforderunge stinn. D'HBSC-Etude 2022 beschreift ganz detailléiert de generelle Réckgang vun der Liewenszefriddenheet bei béide Geschlechter am Verglach zu 2018. Et muss ee sech also der Verbesserung vum Wuelbefanne vun alle Geschlechter widmen. Dëst schléisst natierlech net aus, datt

ee cibléiert Aktiounen an d'Liewe rífft, déi jeeweils ee spezífescht Geschlecht usprieche, an op deem seng Bedierfnesser individuell ugepasst sinn.

Lëtzebuerg, den 9. Januar 2025

De Minister fir Educatioun,
Kanner a Jugend

(s.) Claude MEISCH